

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa T. A., W. C., Z. D., E. J., D. M.
przeciwko P. [...] Spółce Akcyjnej w O.
o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych i diety,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 kwietnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej powodów od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w O.
z dnia 9 lutego 2015 r., sygn. akt III Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżących T. A., W. C., Z. D., E. J. i D. M. po 400 zł
(czterysta), tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,
na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z 9 lutego 2015 r. oddalił apelacje powodów T. A., W. C., Z. D., E. J., A. K., D. M. i G. S. od wyroku Sądu Rejonowego w O. z 15 września 2014 r. oddalającego powództwa. Każdy z powodów dochodził zasądzenia kwoty z tytułu dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych wraz ze skapitalizowanymi odsetkami, z tytułu różnicy pomiędzy wypłaconymi a należnymi dietami z tytułu podróży służbowych wraz ze skapitalizowanymi odsetkami, oraz ustawowych odsetek od całej dochodzonej kwoty. Żądania obejmowały okres od 1 września 2008 r. do 30 sierpnia 2011 r.

Wyrok Sądu Okręgowego powodowie T. A., W. C., Z. D., E. J. oraz D. M., reprezentowani przez pełnomocnika, zaskarżyli w całości. Zarzucono naruszenie art. 77⁵ k.p. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. oraz art. 2 ustawy o czasie pracy kierowców z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 92, poz. 879, ze zm.), poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, że skarżący nie wykonywali pracy poza miejscowością gdzie znajduje się siedziba pracodawcy bądź też poza stałym miejscem pracy w sytuacji, gdy dokumentacja zgromadzona w sprawie jak też dowody osobowe wskazują jednoznacznie, że miejsce pracy skarżących zostało ustalone jako O.. Ponadto zarzucono naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że zgromadzony materiał dowodowy nie jest wystarczający by możliwe było rozstrzygnięcie wysokości roszczenia powodów.

Skarżący twierdzą, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd meriti w sposób oczywisty sprzeniewierzył się art. 29 k.p. określającemu miejsce wykonywania pracy kierowcy w transporcie drogowym wskazując, że skarżący nie wykonywali pracy w warunkach podróży służbowej. Taka interpretacja obowiązujących przepisów prawa prowadzi do nieuzasadnionego przyjęcia, że kierowcy, których praca polega na przemieszczaniu się po pewnym obszarze zostają pozbawieni prawa do należności delegacyjnych, albowiem nie można było uznać, że odbywają oni podróż służbową. Taka interpretacja, zdaniem skarżących, nie może zostać zaakceptowana w obliczu nowelizacji ustawy o czasie pracy kierowców. Przepis art. 2 pkt 4 ustawy o czasie pracy kierowców stwarza możliwość, aby miejscem pracy kierowcy było inne miejsce niż siedziba pracodawcy lub pojazd, który prowadzi kierowca, jeżeli wykonuje przewóz drogowy na danym obszarze. Skarżący podnoszą również, że niezależnie od wskazania miejsca wykonywania pracy, kierowca wykonując pracę poza siedzibą pracodawcy, na rzecz którego kierowca wykonuje swoje obowiązki, lub innym miejscem prowadzenia działalności przez pracodawcę, w szczególności filie, przedstawicielstwa i oddziały – odbywa podróż służbową. Przy czym nie ma znaczenia, że kierowca jako miejsce pracy ma wpisane inne miejsce pracy.

Pozwany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, z ostrożności procesowej o jej oddalenie oraz zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania

kasacyjnego, w tym zastępstwa prawnego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Ta ostatnia przesłanka występuje wtedy, gdy bez pogłębionej analizy zastosowanych przez sąd przepisów prawa materialnego i bez wnikania w szczegóły postępowania dowodowego dla oceny naruszenia przepisów prawa procesowego, można stwierdzić zasadność przytoczonych podstaw kasacyjnych; oczywista zasadność skargi kasacyjnej zwykle wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie SN z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, LEX nr 898439). Twierdząc, że skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna, skarżący powinien wykazać, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi – to znaczy wskazać w czym w jego ocenie wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie SN z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LEX nr 818572).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, złożony przez pełnomocnika skarżących, nie spełnia powyższych wymogów.

Skarżący wskazują na oczywiste naruszenie art. 29 k.p. w odniesieniu do określenia miejsca wykonywania pracy kierowcy w transporcie drogowym, a w konsekwencji przyjęcie w zaskarżonym wyroku, że nie wykonywali pracy w warunkach podróży służbowej. Odnosząc się do tego twierdzenia, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że zgodnie z ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżanego wyroku uzgodnionym miejscem pracy skarżących był teren Unii Europejskiej, a pozwany wypłacał skarżącym diety ustalone zgodnie z aneksem nr 5 do Regulaminu Pracy Pracowników P. [...] w O. w kwocie 32 euro dziennie. Ustaleniami tymi Sąd Najwyższy, wobec treści art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³

§ 2 k.p.c.), jest związany również na etapie tzw. "przedsądu". Warto w tym miejscu zaznaczyć, że Sąd Najwyższy, w postępowaniu kasacyjnym, nie jest uprawniony do badania prawidłowości zarówno ustaleń faktycznych jak i oceny dowodów dokonanych przez sąd drugiej instancji. Tym samym odmienna ocena okoliczności faktycznych nie może stanowić uzasadnienia dla wykazania oczywistości naruszenia przepisów prawa (por. postanowienie SN z 9 kwietnia 2015 r., III PK 151/14, LEX nr 1678968 oraz powołane tam orzeczenia).

Po drugie, należy zauważyć, że roszczenia skarżących obejmowały okres przed wejściem w życie ustawy z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 43, poz. 246), zmieniającej ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców, jak i po wejściu w życie tej ustawy. W orzecnictwie Sądu Najwyższego, tymczasem, wielokrotnie już wyjaśniono, że w okresie przed wejściem w życie ww. noweli, to jest przed 3 kwietnia 2010 r. kierowca transportu międzynarodowego wykonujący pracę polegającą na przemieszczaniu się na określonym obszarze nie jest w podróży służbowej w rozumieniu art. 77⁵ § 1 k.p., ponieważ wykonuje pracę w ramach obszarowo określonego stałego miejsca pracy, a praca polegająca na przemieszczaniu się (podróżowaniu) w ramach tego obszaru (stałego miejsca pracy) nie ma charakteru incydentalnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z 19 lipca 2008 r., II PZP 11/08, OSNP 2009 nr 13-14, poz. 166; wyrok SN z 16 listopada 2009 r., II UK 114/09, LEX nr 558591, czy wyrok SN z 18 stycznia 2013 r., II PK 144/12, LEX nr 1375389). W związku z powyższym w okresie przed 3 kwietnia 2010 r. do kierowców transportu międzynarodowego nie mają zastosowania wprost przepisy powszechnie obowiązujące dotyczące zwrotu kosztów podróży służbowych, jednak moc prawną zachowują korzystniejsze dla pracowników (przynające diety i zwrot kosztów noclegu) postanowienia układów zbiorowych pracy (regulaminów wynagradzania) oraz umów o pracę (por. wyrok SN z 4 czerwca 2013 r., II PK 296/12, LEX nr 1341269; uchwała SN z 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14, OSNP 2014 nr 12, poz. 164). Z kolei w okresie od 3 kwietnia 2010 r. podróże kierowców transportu międzynarodowego są podróżami służbowymi w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy o czasie pracy kierowców i kierowcom przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego

zadania służbowego ustalane na zasadach określonych w art. 77⁵ § 3-5 k.p. w zw. z art. 21a ustawy o czasie pracy kierowców.

Uwzględniając powyższe, pełnomocnik skarżących we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej nie wykazał oczywistego naruszenia art. 29 k.p. Tym samym nie zachodzi oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W związku z powyższym, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 102 oraz art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu kasacyjnym została ustalona stosowanie do oceny nakładu pracy pełnomocnika strony pozwanej (por. postanowienia SN z 21 maja 1999 r., I PKN 59/99, OSNP 2000 nr 15, poz. 580, oraz 29 października 2010 r., I PZ 27/10, OSNP 2012 nr 3-4, poz. 42).